

Τὴν Ἰάνθη Θεοχαρίδου τὴν γνῶριζα σάν ποιήτρια. Τὴν εἶχα ξεχωρίσει, θυμᾶμαι, μέ τούς "Θαλασσοφίλητους" ὅταν βρέθηνα στήν Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Διαγωνισμοῦ τοῦ ΚΛΟΝ. Κάτι πού μ'έντυπωσίασε τότε ἦταν ἡ ὠριμότητα καὶ ἡ πλαστικότητα τοῦ στίχου. Ἀπὸ τότε (1970) πέρασαν κάμποσα χρόνια καὶ ἀπ'ὅτι βλέπω στήν περίοδο αὐτὴ ἡ ἐπίδοση τῆς ποιήτριας ἦταν στό θέατρο. Ἀναφέρονται στό ἐξώφυλλο τοῦ βιβλίου μιὰ σειρά θεατρικά - μονόπρακτα καὶ τρίπρακτα - πού χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν ἴδια σατιρικές κωμωδίες.

Καὶ νά τώρα μιὰ συλλογὴ ἔξι διηγημάτων πού γράφτηκαν στήν περίοδο 67-77. Εἶναι ἡ πρώτη πεζογραφικὴ δουλιὰ τῆς Ι.Θ.γι' αὐτό ~~καί~~ ἀπ'ὅτι φαίνεται δρασιελᾶ μέ κάποιον δέος καὶ κάποιον ἀδεξιότητα θάλεγα αὐτό τό σιαλοπάτι. Τό "Ἀντί Προλόγου" μέ τίς ἐρμηνείες πού δίνονται γιά τό καθένα ἀπὸ τὰ ἔξι διηγήματα δέν εἶναι ἀπλῶς ἀνορθόδοξο ἀλλά προκαλεῖ καὶ ἕνα "ιούμπωμα" στόν ἀναγνώστη.

Ὁμολογῶ πῶς μ'ἕνα τέτοιο "ιούμπωμα" ἄρχισα καὶ ἐγὼ νά διαβάζω τό βιβλίο.

Τό διήγημα εἶναι ἕνα ἐξαιρετικὰ ἀπαιτητικὸ εἶδος. Δέν ἀρνεῖ ἐδῶ ἡ παρουσία μιᾶς ὀποιασδήποτε σύλληψης. Σημασία ἔχει καὶ ἡ μορφή τῆς σύλληψης, ὁ χαρακτήρας της. Στό πεζό σ'ἀντίθεση μέ τὴν ποίηση ὁ λυρικὸς ἥρωας παραχωρεῖ τὴν θέση του στήν ἐντός τοῦ ἥρωα πραγματικότητα, στήν πολυμορφία τῆς πραγματικότητας αὐτῆς. Αὐτό σημαίνει πῶς ὁ συγγραφέας εἶναι ὑποχρεωμένος νά ζωντανέψει καὶ νά θέσει σέ κίνηση χαρακτήρες, νάναπλάσει ἀτμόσφαιρα, νομοτέλειες πού ὑπάρχουν ἀντικειμενικά.

Φυσικά δέν ὑπάρχουν ἐδῶ συνταγές. Ὑπάρχουν διηγήματα καὶ διηγήματα, οἱ νέοι ὅμως πού πρωτοπαίρνουν σ'αὐτό τό χῶρο, ἰδιαίτερα ἐνεῖνοι πού ἔρχονται ἀπὸ παραπλήσιους χώρους, εἶναι καλὰ νά μπαίνουν μέ τό σωστό βῆμα καὶ ἔχοντας ὑπ'ὄψη τὴν ἰδιομορφία τοῦ εἶδους.

Ἡ Ι.Θ. δέν ἔχει ἀπαλλαγεῖ σιὰ διηγήματα της πλήρως ἀπὸ τίς ποιητικές της καταβολές. Δέν εἶναι μόνο πού στό κέντρο τῶν περισσοτέρων διηγημάτων βρίσκεται ὁ λυρικὸς ἥρωας. Κι' ἐνεῖ ὅπου καταβάλλεται προσπάθεια νά δημιουργηθεῖ ἡ ἀτμόσφαιρα μιᾶς ἐποχῆς καὶ ἑνὸς συγκεκριμένου προβληματισμοῦ τό ἀποτέλεσμα δέν εἶναι πάντα ἐπιτυχές. Τό νιώθει ὁ ἀναγνώστης πῶς πὸ ὑλικὸ δέν εἶναι ἀφομοιωμένο, τὰ πολιτικὰ γεγονότα (κυρίως στό πρῶτο καὶ τό δεύτερο διήγημα) εἶναι σχετικὰ ξένα σώματα, δέν δένουν ὀργανικά μέ

~~Τό~~ τό δλο, μοιάζουν με σφῆνες. Στά δυό τελευταία πάλι "Ιφιγένεια
έν Κύπρω" Α και Β τά γεγονότα ~~εξελίσσονται~~^{εξελίσσονται} φυσιολογικά ~~εξελίσσονται~~
λέγονται όμως τόσα πολλά πράγματα μέσα σε 30 σελίδες - όλη ή
σύγχρονη δραματική Ιστορία τῆς Κύπρου ξεδιπλώνεται έδώ σαν σε
κινηματογραφική ταινία - που δημιουργεί και πάλι εβλογο έρώτημα
για τους στόχους που θέτει ή συγγραφέας.

Κι' όμως ή Ι.Θ. στα "Λευκά Γέντια" και σε κάποιο βαθμό και
στό διήγημα "Απ' τήν ξερολιθιά στην αγρέπαυλη" δίνει μιá αλλιώς-
τική γραφή, που υποδηλαί ικανότητα πεζογραφική. Υπάρχει έδώ
γοργή και πυκνή αφήγηση, που κινείται προς ~~ή~~ έξω, υπάρχει,
κυρίως στό πρώτο, ψυχολογία χαρακτήρων, στρατή συνταξιογράφηση κατα-
στάσεων με λιτά μέσα.

Δέν υπάρχει καμιά άμφιβολία ότι τό κάθε καινούριο βιβλίο
που βγαίνει στις δύσκολες αυτές μέρες στό νησί άποτελεί έκφραση
μιās έσωτερικής ανάγκης. Είναι ή ανάγκη του συγγραφέα να μετα-
δώσει κάτι που τον συγκίνησε και τό βασάνισε, είναι ή ανάγκη
του συγγραφέα να πάρει θέσει σε κάποιο ταμπόρι άγώνα. Έτσι
άντιπρόζουμε και τήν καινούρια δουλιά τῆς Ι.Θ. Γι' αυτό, ανεξάρτη-
τα από τό πόσο σωστά σιόπευσε με τήν καινούρια της δουλιά ή
συγγραφέας, δέν μπορούμε να παραγνωρίσουμε τήν είλιμνία τῆς
κραυγῆς και έκείνη τήν διάθεση για πειραματισμό που διαπερνά
τό έργο της.